

Огляд даних про стан здійснення правосуддя Закарпатським окружним адміністративним судом в 2019 році

1. Надходження заяв/справ

Протягом 2019 року до Закарпатського окружного адміністративного суду надійшло **2904** адміністративні справи та матеріали, з них:

- **1946** позовних заяв,
- **9** заяв за нововиявленими обставинами,
- **222** заяви про забезпечення позову або доказів,
- **649** заяв у порядку виконання судових рішень,
- **59** адміністративних справ надійшли до суду після скасування рішень та за предметною підсудністю з інших судів,
- **19** заяв про відвід судді (вирішення питання про обґрунтованість заяви про відвід судді)

Беручи до уваги залишок нерозглянутих адміністративних справ та матеріалів на початок звітного періоду (663 справи та матеріали), станом на 01.01.2020 року, усього до розгляду підлягало **3567** адміністративних справ (матеріалів адміністративних справ).

В 2019 році всього до суду надійшла **1761** справа (враховуючи справи з інших судів або після скасування судових рішень).

Основні категорії справ, що надійшли до суду:

444 справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян;

429 справ з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства;

243 справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики;

194 справи з приводу регулюванню містобудівної діяльності та землекористування;

179 справ зі спорів з відносин публічної служби (прийняття, проходження та звільнення з публічної служби);

132 справи щодо захисту політичних та громадянських прав;

69 справ щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів;

44 справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України;

27 справ - інші категорії справ.

Варто відмітити, що, в порівнянні з показниками надходження справ 2018 року, значно зросла кількість звернень до суду по категорії справ щодо адміністрування податків, зборів, платежів, (з 88 до 228). Однак, такі зміни пояснюються, в першу чергу, затвердженням та введенням в дію з 01.01.2019 року нового Класифікатора категорій справ, за яким справи щодо збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування відноситься до категорії «податкових справ». Окрім цього, суттєво збільшилося надходження справ по категорії «реалізації державної політики у сфері

економіки та публічної фінансової політики» (з 144 до 243). Вказана динаміка пояснюється зростанням надходження позовних заяв від органів Держпраці та Державної служби з надзвичайних ситуацій щодо застосування заходів реагування.

Показники надходження до Закарпатського окружного адміністративного суду адміністративних справ за категоріями у 2019 році відображено на діаграмі 1

Діаграма 1

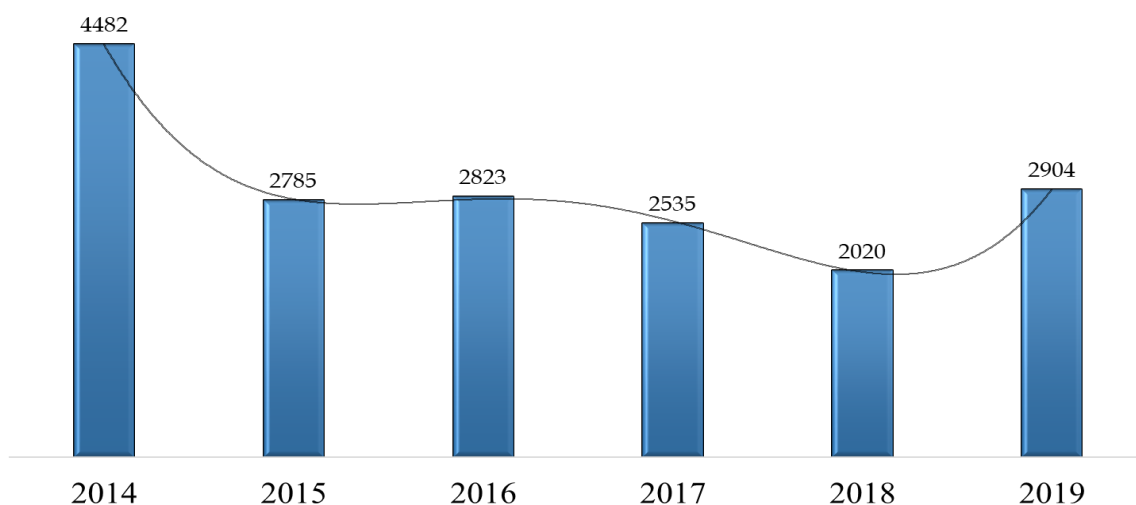
Надходження до Закарпатського окружного адміністративного суду адміністративних справ за категоріями в 2019 році

З діаграми вбачається, що майже половина (49%) всіх справ, що надійшли до суду в 2019 року відносяться до двох категорій – так званих «соціальних або пенсійних справ» та «податкових справ». Подібна картина спостерігалася й в попередніх роках, однак, варто відмітити суттєве зростання надходження справ пов'язаних з оскарженням рішень та дій органів Пенсійного фонду України.

Варто відмітити, що вперше з 2016 року відбулося зростання показника надходження справ та матеріалів до суду. Як видно на графіку, в 2019 році до Закарпатського окружного адміністративного суду надійшло 2904 справ та матеріалів, що є найбільшим показником за останні 5 років. Враховуючи надходження позовних заяв в січні-лютому 2020 року, можна припустити, що в

поточному році динаміка зростання надходження справ та матеріалів також матиме місце.

2. Розгляд судом позовних заяв

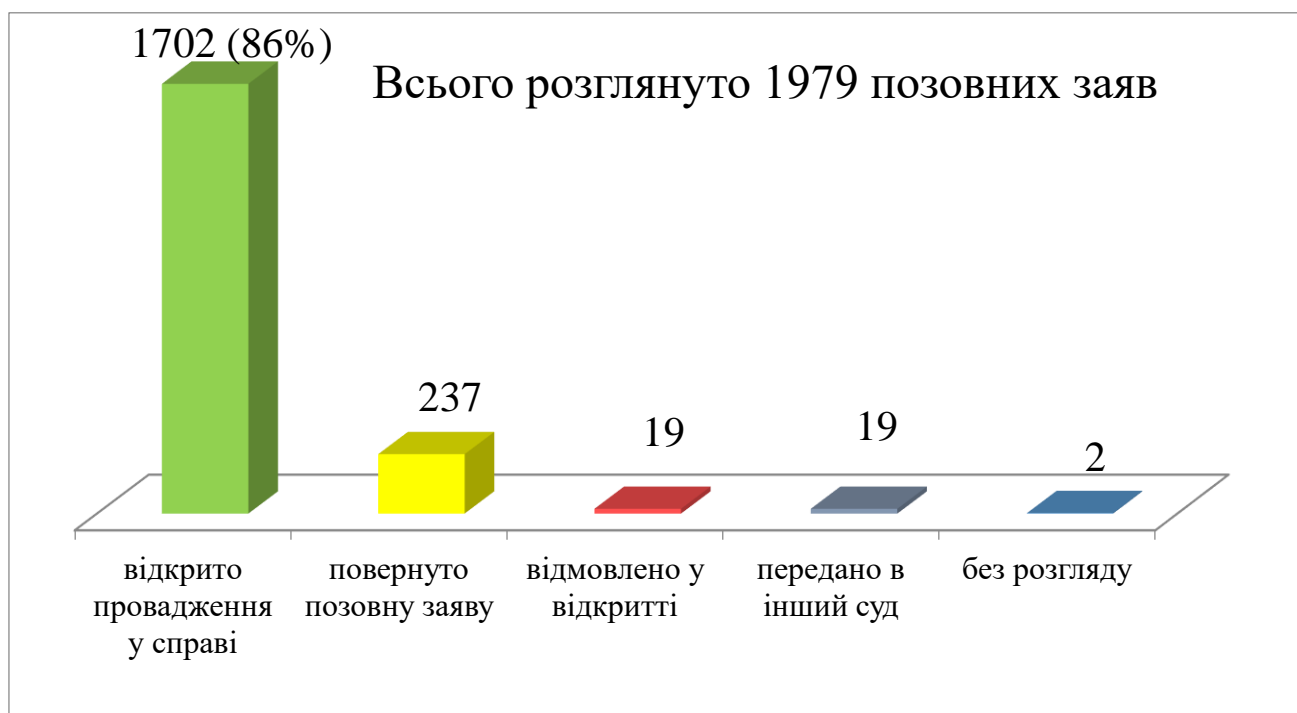
У періоді, що аналізується всього розглянуто **1979** позовних заяв, в тому числі:

- по **1702** заявах відкрито провадження у справі;
- **237** заяв повернуто позивачам;
- по **19** заявам відмовлено у відкритті провадження;
- **2** позовні заяви залишено без розгляду до відкриття провадження.
- **19** позовних заяв передано до іншого суду до відкриття провадження.

Розглядом судом позовних заяв відображено в гістограмі 1

Гістограма 1

Розгляд позовних заяв в 2019 році

На гістограмі видно, що в 2019 році у 86% випадків суд відкривав провадження у справі. Даний показник суттєво зріс в порівнянні з попередніми роками. До прикладу в 2018 році суд відкривав провадження по 82% позовних заяв, а в 2017 – в 59%. Така динаміка може пояснюватися прийняттям нових процесуальних кодексів (грудень 2017 року) та зростанням рівня дисциплінованості учасників процесу (відсутність можливості подання однакових позовних заяв).

3. Розгляд судом адміністративних справ

Протягом 2019 року судьями Закарпатського окружного адміністративного суду всього закінчено провадження у **1747** адміністративних справах, з них:

- із прийняттям рішення по справі – **1482** справи;
у тому числі із задоволенням позову – **1090** справ;
- залишено без розгляду – **142** справи;
- із закриттям провадження у справі – **114** справ;
- передано в інші суди – **9** справ.

Протягом 2019 року ухвалено **1482** рішення по адміністративним справам, з них **1090** із задоволенням позову (повністю або частково), що становить **74%** від загальної кількості ухвалених рішень.

Результати розгляду адміністративних справ в 2019 році по категоріям справ наведені в таблиці 1.

Таблиця 1
Кількість ухвалених рішень Закарпатським окружним адміністративним судом в 2019 році за категоріями

№п/п	Категорія справ	Кількість рішень по категорії	Кількість рішень про задоволення позову	% рішень про задоволення позову
1	Справи щодо виборчого процесу та референдуму	6	5	83
2	Справи щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	107	75	70
3	Справи щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади	5	5	100
4	Справи з приводу забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції	5	3	60
5	Справи щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	66	41	62
6	Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема справи	137	96	70
7	Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	224	160	71

8	Справи з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	142	108	76
9	Справи з приводу охорони навколишнього природного середовища	2	1	50
10	Справи з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	403	318	79
11	Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	351	256	73
12	Справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	34	22	65
13	Інші справи	0	0	0
14	УСЬОГО	1482	1090	73,5%

4. Середньомісячні показники з навантаження та розгляду справ на одного суддю.

Середній показник навантаження на суддів по надходженню позовних заяв та матеріалів адміністративних справ в 2019 році складає **26** справ на місяць фактично та **20** справ відповідно до штатного розпису та повних одинадцяти місяців роботи судді; аналогічні показники по навантаження з розгляду адміністративних справ та матеріалів в суді, які в 2019 році становили **26** рішень на місяць фактично та **20** рішень по штату.

Таблиця 2

Динаміка середньомісячних показників надходження справ і матеріалів за 2018-2019 роки

Рік	Середньомісячне <u>надходження</u> справ і матеріалів											
	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
2018	10	14	15	14	17	18	24	21	21	21	22	22
2019	12	17	19	20	20	21	21	21	24	24	25	26
Динаміка (абс.)	+2	+3	+4	+6	+3	+3	-3	0	+3	+3	+3	+4

Спостерігаємо стабільно зростаючу динаміку надходження справ та матеріалів в 2019 році. В порівнянні з попередніми роками (до 2018 року), на середньомісячні показники суттєво впливала кількість суддів, в яких були наявні повноваження для відправлення правосуддя. Починаючи з 2019 року повноваження мали вже всі 13 суддів Закарпатського окружного адміністративного суду (з квітня 2019 – 12 суддів), однак, середньомісячне

надходження на одного суддю все одно збільшилося в порівнянні з 2018 роком. Пояснюється така динаміка зростанням загальних показників надходження позовних заяв та матеріалів адміністративних справ до суду 2904 справ та матеріалів в 2019 році проти 2020 справ та матеріалів в 2018 році.

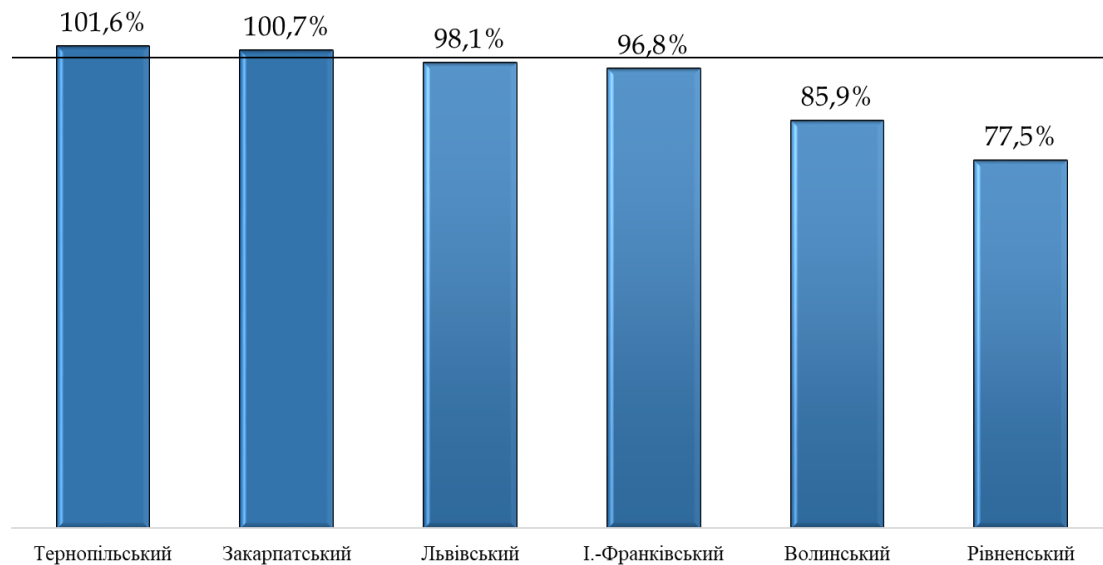
Таблиця 3

Динаміка середньомісячних показників розгляду справ і матеріалів 2018-2019 роки

Рік	<i>Середньомісячний розгляд справ і матеріалів</i>											
	<i>січень</i>	<i>лютий</i>	<i>березень</i>	<i>квітень</i>	<i>травень</i>	<i>червень</i>	<i>липень</i>	<i>серпень</i>	<i>вересень</i>	<i>жовтень</i>	<i>листопад</i>	<i>грудень</i>
2018	22	23	22	23	21	20	25	22	23	23	23	24
2019	11	18	19	18	19	19	19	20	22	23	24	26
<i>Динаміка</i>	-11	-5	-3	-5	-2	-1	-6	-2	-1	0	+1	+2

На відміну від показників середньомісячного надходження динаміка зростання середньомісячного розгляду справ та матеріалів на одного суддю значно повільніша. Лише в листопаді-грудні 2019 року динаміка змінюється на позитивну в порівнянні з 2018 роком, а судді Закарпатського ОАС починають розглядати справ більше ніж надходить, що й зумовило на кінець року показник коефіцієнта врегулювання на рівні 100,7%. Серед причин, що зумовлювали низькі показники розгляду справ на початок 2019 року можна виокремити призначення 2 суддів на посади безстроково лише в кінці грудня 2018 року.

Однак, середньомісячні показники надходження та розгляду на одного суддю Закарпатського ОАС є найменшими по округу, що, ймовірно, й зумовило зменшення кількості справ розглянутих з порушенням строків та позитивний коефіцієнт врегулювання на рівні 100,7%.

Як видно на діаграмі, лише два окружні суди Восьмого апеляційного округу розглядають справ та матеріалів більше, ніж надходить – це Тернопільський та Закарпатський.

5. Оперативність розгляду судом адміністративних справ та залишок нерозглянутих справ

Як зазначалося вище, протягом 2019 року суддями Закарпатського окружного адміністративного суду закінчено провадження у **1747** адміністративних справах, в тому числі **576** з порушенням строків розгляду, або **33%** від загальної кількості розглянутих. Вказаний показник значно зменшився в порівнянні із 2018 роком (54% з порушенням строків), в першу чергу, у зв'язку з новою редакцією КАС України (збільшенням строку розгляду справ) та збільшенням кількості суддів, що мають повноваження для здійснення правосуддя.

Залишок нерозглянутих адміністративних справ на кінець звітної періоду становить **574 справ** або **24,7%** від загальної кількості справ, що перебували у провадженні. Варто відмітити й позитивну тенденцію поступового зменшення кількості справ, що нерозглянуті більше одного року. Станом на 31.12.2019 року таких залишилося **26 справ** або **4,5 %** від загальної кількості нерозглянутих справ (в 2018 році - **64 справи** або **11,3 %**). В той же час, до кількості залишку за 2019 рік входить **113** зупинених справи або **19,7%** від загальної кількості нерозглянутих справ.

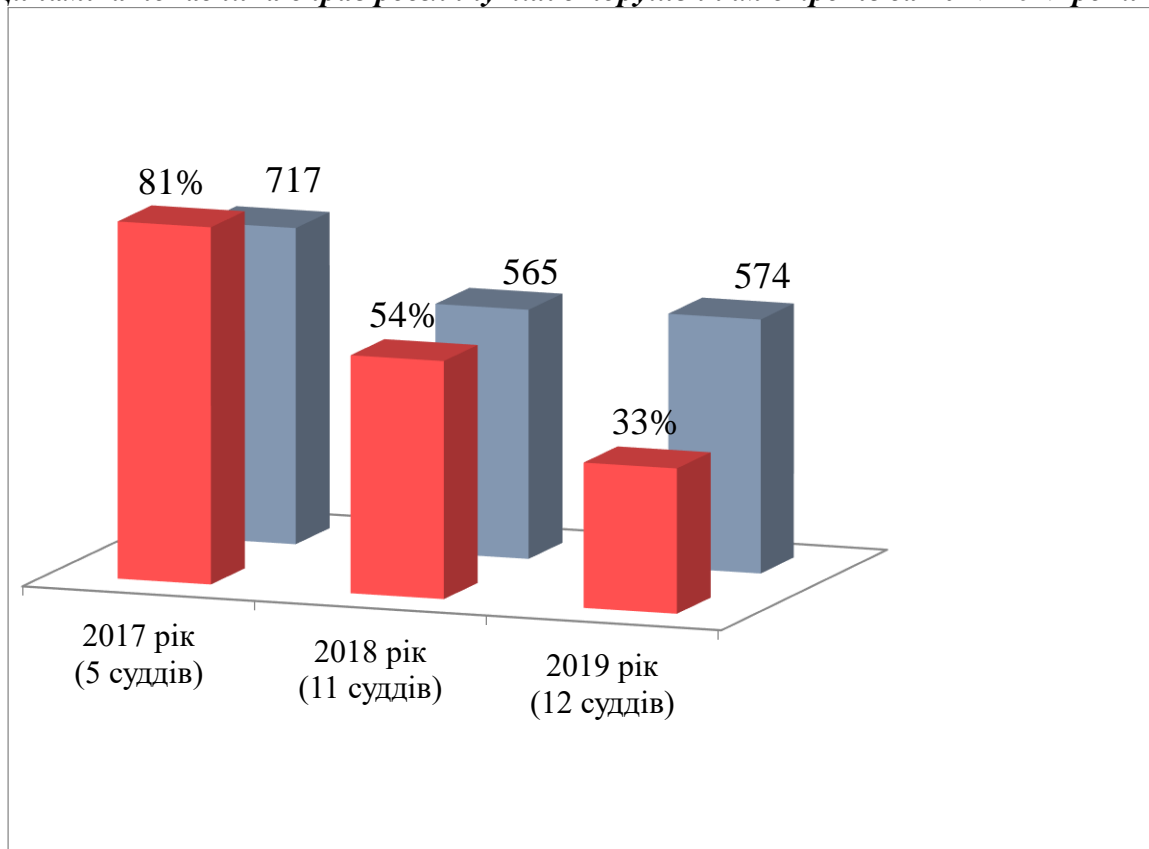
З 574 справ, що перейшли в залишок з 2019 року в 225 справах відкладено розгляд, з них: 83 – у зв'язку з неявкою одного з учасників судового процесу.

Залишок нерозглянутих справ в 2016 році становив 860 справ, а справ розглянутих з порушенням строків в 2016 році було 51%. В 2017 році залишок нерозглянутих справ становив 717 справ, а справ розглянутих з порушенням строків – 81%. В 2018 році кількість справ розглянутих з порушенням строків

значно зменшилася – до 54%. Така ж динаміка зменшення кількості справ розглянутих з порушенням строків спостерігається й в 2019 році (33%). На графіку (гістограма 2) можна простежити залежність показника порушення строків розгляду справи від кількості суддів, з повноваженнями здійснювати судочинство.

Гістограма 2

Динаміка показника справ розглянутих з порушенням строків за 2017-2019 роки

6. Інформація щодо заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

Протягом 2019 року до Закарпатського окружного адміністративного суду надійшло 9 заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Беручи до уваги залишок з 2018 року (9 заяв), всього до розгляду підлягало 18 заяв. Розглянуто протягом 2019 року 13 заяв, з них по трьох заявах відмовлено у відкритті провадження, у двох справах - заяву задоволено та рішення скасовано, в решті випадків відмовлено у задоволенні заяви. Таким чином, станом на 01.01.2020 року нерозглянутими залишаються 5 заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

7. Інформація про кількість подань, заяв у порядку виконання судових рішень та результати їх розгляду.

Протягом періоду що аналізується до Закарпатського окружного адміністративного суду надійшло 649 заяв у порядку виконання судових рішень. Беручи до уваги залишок з 2018 року (9 заяв), всього до розгляду підлягало 658 заяв. Розглянуто протягом 2019 року 645 заяв, з них задоволено 582 заяви. Переважна більшість заяв (506) надійшли від органів Пенсійного фонду України та стосуються заміни сторони виконавчого провадження, у зв'язку з черговою реорганізацією структурних підрозділів фонду.

8. Інформація щодо перегляду адміністративних справ та матеріалів позовних заяв судом апеляційної інстанції.

Протягом 2019 року всього за апеляційними скаргами направлено до суду апеляційної інстанції **969** адміністративних справ та матеріалів (за даними КП «ДСС»), що становить **33%** від загальної кількості розглянутих справ та матеріалів.

Усього протягом 2019 року апеляційною інстанцією переглянуто **815** рішень суду, з них:

скасовано **199 рішень** Закарпатського ОАС, в т.ч.:

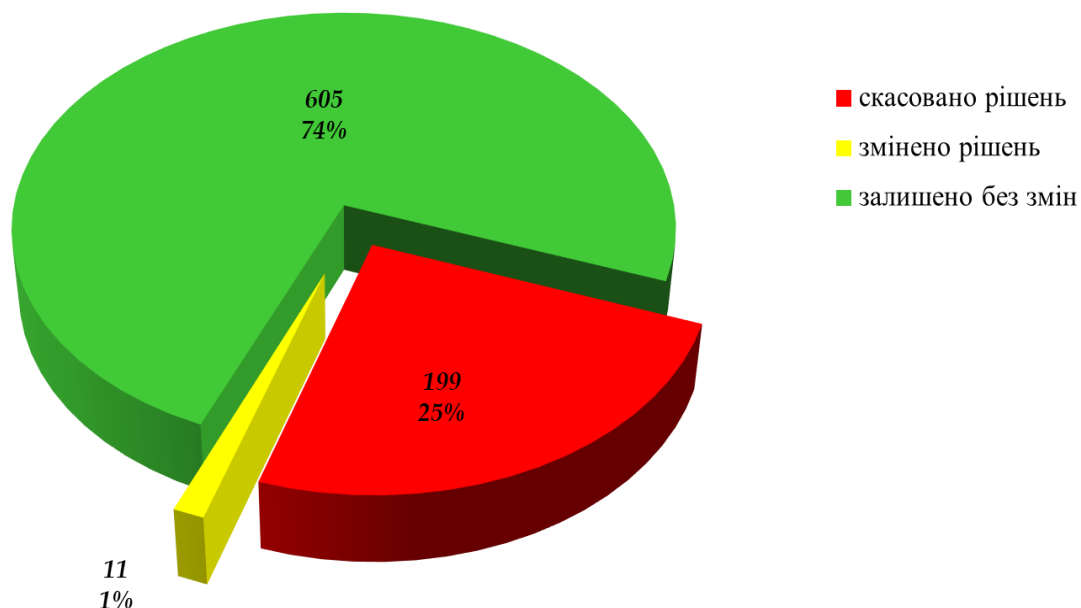
- 167 постанов та рішень суду;
- 28 ухвал суду;
- 4 додаткові судові рішення;

змінено **11 рішень** суду, в т.ч.:

- 10 рішень суду;
- 1 ухвала суду.

залишено без змін **605 рішень**.

Інформація, щодо перегляду судових рішень судом апеляційної інстанції
(всього переглянуто 815 рішень)

Варто зазначити, що серед 199 скасованих рішень, 4 в подальшому були залишені в силі судом касаційної інстанції.

Таким чином якість роботи Закарпатського окружного адміністративного суду за 2019 рік становить:

74,2 % від загальної кількості переглянутих в апеляційному порядку;
92,8 % від загальної кількості розглянутих Закарпатським ОАС.

Дані показники в 2018 році становили:

71,4 % від загальної кількості переглянутих в апеляційному порядку;
93,4 % від загальної кількості розглянутих Закарпатським ОАС.

По якості здійснення правосуддя від загальної кількості переглянутих рішень у Восьмому апеляційному окрузі в 2019 році маємо наступні показники:

Волинський окружний адміністративний суд – 74,4%;
 Закарпатський окружний адміністративний суд – 74,2%;
 Рівненський окружний адміністративний суд – 74,1%;
 Тернопільський окружний – 72,2%;
 Івано-Франківський окружний – 70,7%;
 Львівський окружний - 70,1%;

Показово, що в 2018 році Закарпатський ОАС займав 5-місце в окрузі по якості роботи, а в 2019 – друге.

Якість роботи окружних адміністративних судів Восьмого апеляційного округу в 2019 році

